

Berényi Mihály

Észrevételek

A MOSDÓ MEG A HASZNÁLATI UTASÍTÁSA Lejárt a vezetői engedélyem, irány az okmányiroda! Kezemből az értékes sorszámmal türelmesen üldögélek a meglehetősen szűk váróban. Véletlenül éppen a mosdó ajtajával szemben jutottam székhez. Unatkozó agyam lecsapott az ajtóra szögelt két papírlapra. A felsőn csak ennyi volt: MOSDÓ. Nem érdekes. Hamar kitaláltam, hogy aligha fürdőszoba bejárata ez, inkább az illemhelyé.

Akkor mi lehet a helyiség rendeltetését tükröző felirat alatt? Csak nem a hozzá való használati utasítás? De bizony! Első sorából világosan kiderült, hogy a mosdóbeli műveletekhez külön sorszám kell.

MOSDÓ

AZ ÜGYFÉLFOGADÁS SORSZÁM ALAPJÁN TÖRTÉNIK, AMIT A BIZTONSÁGI ÖRTŐL SZÍVESKEDJENEK KÉRNI.

KÖSZÖNJÜK

Tájékoztatjuk Tisztelt Ügyfeleinket, hogy időpontfoglalásra bármilyen ügypusban a Pestszentlőrinci Irodánkban van lehetőség kizárólag kerületi ügyfelek számára az alábbi telefonszámon:

296-1450

Cím: Bp., XVIII. stb.

Elképzeltem, hogy – ha a szükség úgy hozná – miként juthatnék be ebbe a csendes helyiségbe – természetesen az előírtak teljes betartásával. Először is megkeresném a biztonsági őrt, kérnék a mosdóba is sorszámot, aztán várnám, hogy valaki ezt nekem megköszönje. Sok értelmét nem találok ennek a „KÖSZÖNJÜK”-nek, de egy dolog mégis eszembe jut: igazán rendes vagyok, hogy nem valamelyik sarokban szándékozom elvégezni a dolgomat, ezért háálkodom.

Amíg a köszönetre várok, elolvasom a tájékoztató következő részét, amely az illemhelyi műveleteket ügypusokra osztja fel. Nyilván van kis ügypus és nagy ügypus is. Igen ám, de ha valakinek mind a két ügypust el kell végeznie? Két külön sorszámot szerezzen? Azok egy időpontban lesznek érvényesek?

Nem törtem a fejem a megoldáson – feladtam. Annak ellenére, hogy a *kizárólag* rám nem vonatkozik, hiszen én ebben a kerületben fogantam, most is itt lakom. Szorult helyzetében az ember messzire már nem tud eljutni, nekem meg telefonfülkét is kellene találnom – végső esetben nem rossz hely! –, és szalonképes öltözékben el kell jutnom a megadott címen található irodába. Ott igazolnám, hogy kerületi lakos vagyok, aztán végre sor kerülne az időpontfoglalásra. Gyalog már aligha érnék vissza időben a mosdóhoz, ezért taxiba vágnám magam. Ha a szerencse velem lenne, látszólag megkönnyebbülten érnék oda.

Azért csak látszólag, mert valaki előttem már végigjárta az időpontfoglalásnak ezt az egyszerűnek kicsit sem mondható útját. „A mosdó foglalt” – közölné a biztonsági őr.

Kis dolog, de valaki áttehetné ezt a tájékoztatót máshová, mondjuk kevésbé félreérthető helyre. Egyúttal érdemes volna a hibás vonatkozó névmást (*amit*) *amelyet* formára cserélni.

HOGYAN LESZ AZ ÁRTALMAS SZERBŐL GYÓGYSZER?

Átlátszó műanyag fiola, benne halványkék folyadék. Fogászati gyógyszerként árusítják. Gyönyörködöm a színében, miközben elolvasom a hatását ismertető mondatot:

Csökkenti a lepedéket, ami az ínygyulladás fő okozója.

Zavarba jövök. Hiszen ez nem gyógyszer, hanem ártalmas folyadék. Azzal, hogy csökkenti a lepedéket, a mondat szerint az ínygyulladás fő okozójává válik. Csakhogy eddig úgy tudtam, hogy a lepedék a főbűnös az ínygyulladás kialakulásában. Akkor most mi a helyzet?

Nem a folyadékkal van baj, hanem a vonatkozó névmásokkal. Hagyta az *amely*, hogy az erőszakos *ami* kitúrja ebből a mondatból:

Csökkenti a lepedéket, amely az ínygyulladás fő okozója.

Ha túl nagy gondot okoz, hogy mikor melyiket használjuk, nem kell egyik sem. Íme:

Csökkenti a lepedéket, az ínygyulladás fő okozóját.

A kulcsmondat egyszerű kijavítása után a folyadék már nem ártalmas, átalakult gyógyszerre. Pedig ki sem nyitottam a fiolát.

GONDATLAN WELLNESS? Furcsa párt alkot ez a két szó. *Gondatlan*: 'felületes, nemtörődöm, hanyag, sekélyes, tessék-lássék'. *Wellness*: 'testi-lelki jólét, vagyis mai szóval: „egészségtudatosan”, rangos szállodákban élhetünk. Ez utóbbiak egyike ezzel az ajánlattal csábítja magához a testi-lelki jólét után áhítozókat: GONDATLAN HÉTKÖZNAPOK.

Nem boldog, derűs, nyugodt napokat ígér, hanem olyanokat, amelyekre az *összecsapott, hányaveti, slendrián* jelző illik. Itt a vendégnek az érkezésekor hebehurgyan lőrért löknek oda köszöntésül, a szaunában tréningből csak plusz öt fok van, a fürdőmedence véletlenül száraz, bizonyára elfelejtettek ágyneműt cserélni, és még sok mindent. Ki képes ilyen szállodában – ráadásul nem kevés pénzért – napokat eltölteni?

Akinek a *gondatlan* és a *gondtalan* ugyanazt jelenti. Én inkább olyan szállodát keresek, amelynek az ígérete: *GONDATLAN HÉTKÖZNAPOK*.

HIBÁSTÁBLÁK, FELIRATOK AZ EGÉSZSÉGÜGYBEN Ezeket naponta sokan látják. Tömegek. Azt hiszik, ez a helyes, hiszen „hivatalos” helyen van. Mint a FORGALMI REND VÁLTOZÁS. Hihetetlen, hogy évtizedek alatt egyetlen illetékes sem akadt, aki intézkedett volna a hibátlan tábla elkészítése érdekében. Nagy áruházunk tábláján a PULYKAFA-SÍRT sem okozott általános derűtséget a vásárlók között. A tábla alakja a PULYKA-FASÍRT tagolást kívánta volna meg. De maradjunk az egészségügyben.

„Beteg WC”

Mi mindent tudhatunk meg ezekből a feliratokból? Azt, hogy szegény WC nyugős, nyilván valamilyen baja van. Beteg, mint a beteg ló. Talán dugulása van? Esetleg nagyon kiszáradt? Nem, hasmenésre nem gondolnék. Szorulása az lehetne.

Talán még meg is operálják? Nem kívánczozom ide bemenni. Hátha fertőző.

„Nem beteg WC”

Ez a WC is a betegeket óhajtja szolgálni? Csak ellentétben az előzővel, ez nem beteg. Ez akkor egészséges WC. Akkor inkább azt írhatnák az ajtajára, hogy *Egészséges WC*. Nincs dugulása, nincs szorulása, nem fertőz. Mennyire szeretnék ide bejutni. Csakhogy nincs kulcsom hozzá. Állítólag kizárólag az itt dolgozóknak van. De szerencsések. Őket hívják személynéznek.

„Férfi WC”

A fene sem gondolta volna, hogy a WC-nek neme is van. A nemüket könnyű eldönteni: az a férfi WC, amelyik borotválkozik. A többi másodlagos nemi tulajdonságukat nem is részletezem. Csak megfelelő nemű WC-eket kell egymás mellé (alá?) tenni, és hamarosan megjelenik a tündéri kicsi WC?

„Férfi osztály”

A „Férfi WC” tulajdonságainak ismeretében sok újat tudok kiolvasni ebből a táblából. Ez is biztosan férfi. Ennek heréi is vannak. Vagy inkább *neki* heréi is vannak?

Kik fehetnek itt? Azért, mert az osztály maga férfi, nők is bebújhatnak az ágyakba?

„Kopogással kérem ne zavarjanak”

Ezt a táblát olyan orvos ajtaján láttam, akit nagyon zavart a sok, fölösleges kopogtatás. És ő maga mégis kopogással kéri, hogy ne zavarják. A saját kopogása nem zavarja?

„Vegetáriánus ételrendelés”

Az egyszerű beteg komoly tekintettel tudja nézni ezt a feliratot, de akad olyan, akire annyira rájön a nevetés, hogy belebetegszik: az ételrendelés nem akar húst enni. Lehet finnyás, válogató az ételrendelés? Vegetáriánus is? Aligha.

Igazán nem sok kellene ahhoz, hogy ezek a táblák ne váljanak célponttá. Ha valaki rendet tarthatna a szövegükben, a táblák ilyenek lennének. *Beteg-WC, Személyzeti WC, Férfi-WC, Férfiosztály, Kérem, kopogással ne zavarjanak! Vegetáriánusétel-rendelés.*

Berényi Mihály

A betűk dicsérete

Hetven éve kezdtem ismerkedni velük.
Ők a magán- és a mássalhangzók, betűk.

Megszerettem mindet, mert ha összeálltak,
egyszerű betűim – lám! – szavakká váltak.

Innen a mondathoz eljutni már játék,
a szavak alkotta gyönyörű ajándék.

Elkezdhettem írni! Olvasni úgyszintén.
– Betűk! Kik szeretnek annyira, amint én?

Megmondom, nem titok. Íme az igazság:
hát akik e lapot írják meg olvassák!